

**JP “VODOVOD I KANALIZACIJA GROCKA”
PRAVILNIK O RAČUNOVODSTVU I RAČUNOVODSTVENIM
POLITIKAMA**

(za pravna lica koja primenjuju MSFI za MSP)

2021

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Na osnovu člana 32 Statuta /Osnivačkog akta/ drugog opšteg akta JP "Vodovod i kanalizacija Grocka" u vezi sa članom 8. Zakona o računovodstvu („Službeni glasnik RS”, br. 73/2019), Nadzorni odbor JP "Vodovod i kanalizacija Grocka" na sednici održanoj dana _____, donosi

PRAVILNIK O RAČUNOVODSTVU I RAČUNOVODSTVENIM POLITIKAMA

1. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama (u daljem tekstu: Pravilnik) uređuju se organizacija računovodstvenog sistema, uslovi i način vođenja poslovnih knjiga, sastavljanje, prezentacija, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja kao i način priznavanja i vrednovanja imovine, obaveza, prihoda i rashoda.

Član 2.

JP "Vodovod i kanalizacija Grocka" (u daljem tekstu: pravno lice) za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima primenjuje Međunarodni standard finansijskog izveštavanja za mala i srednja pravna lica MSFI za MSP.

Međunarodni standard finansijskog izveštavanja za mala i srednja pravna lica (u daljem tekstu: MSFI za MSP) je računovodstveni standard finansijskog izveštavanja za mala i srednja pravna lica, odobren od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo finansija.

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja, vrši se u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom, odnosno računovodstvenim politikama, koje čine sastavni deo ovog Pravilnika.

Poslovne promene u poslovnim knjigama evidentiraju se na računima kontnog plana donetog na osnovu propisanog kontnog okvira za privredna društva, zadruge i preduzetnike (kontnog okvira za druga pravna lica).

Član 3.

Pravna lica, u smislu Zakona o računovodstvu, razvrstavaju se na mikro, mala, srednja i velika, u zavisnosti od prosečnog broja zaposlenih, poslovnog prihoda i vrednosti ukupne aktive utvrđenih na dan sastavljanja redovnog godišnjeg finansijskog izveštaja u poslovnoj godini.

Društvo, u skladu sa kriterijumima propisanim Zakonom o računovodstvu, vrši razvrstavanje na dan sastavljanja finansijskih izveštaja i te podatke koristi za narednu godinu.

2. POSLOVNE KNJIGE I RAČUNOVODSTVENE ISPRAVE

1) Poslovne knjige

Napomena: Član 57 zakona o računovodstvu:

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice, ako:

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

- 1) se ne razvrsta na mikro, malo, srednje ili veliko pravno lice u skladu sa ovim zakonom (član 6.);
- 2) grupu pravnih lica u kojoj se ono matično pravno lice ne razvrsta u malu, srednju ili veliku grupu (član 7.);
- 3) opštim aktom ne uredi organizaciju računovodstva na način iz člana 8. stav 1. ovog zakona;
- 4) vrši obradu podataka na računaru, a ne obezbedi računovodstveni softver koji omogućava funkcionisanje sistema internih računovodstvenih kontrola i onemogućava brisanje proknjiženih poslovnih promena (član 8. stav 4.);
- 5) ne sastavlja računovodstvene isprave u skladu sa ovim zakonom (član 9.);
- 6) postupa suprotno odredbama člana 10. ovog zakona;
- 7) računovodstvene isprave i dokumentaciju ne dostavi na knjiženje u propisanom roku i ako poslovnu promenu ne proknjiži u poslovnim knjigama u propisanom roku (član 11.);
- 8) ne vodi poslovne knjige u skladu sa ovim zakonom (član 13.);
- 9) opštim aktom ne odredi lice kome se poverava vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja (član 15.);

Član 4.

Poslovne knjige predstavljaju jednoobrazne evidencije o stanju i promenama na imovini, obavezama i kapitalu, prihodima i rashodima i vanbilansnoj imovini i vanbilansnim obavezama pravnih lica i preduzetnika.

Poslovne knjige su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige.

Dnevnik i glavna knjiga vode se po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Dnevnik je poslovna knjiga koja predstavlja hronološku evidenciju nastalih poslovnih promena.

Dnevnik može da se vodi kao jedinstvena poslovna knjiga ili kao više poslovnih knjiga namenjenih za poslovne promene određenih bilansnih ili vanbilansnih stavki.

Glavna knjiga je potpuni skup računa, koji su u ravnoteži, za sistematsko obuhvatanje stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima i rashodima i koja je osnova za sastavljanje finansijskih izveštaja. Glavna knjiga se sastoji iz dva odvojena dela, i to: bilansne evidencije i vanbilansne evidencije.

Glavna knjiga treba da sadrži račune utvrđene kontnim okvirom, u skladu sa potrebama pravnog lica, odnosno preduzetnika.

Član 5.

Pomoćne knjige su analitičke evidencije i druge pomoćne knjige (dnevnik blagajne i druge pomoćne knjige). Preduzeće može analitičke evidencije voditi odvojeno za različite vrste sredstava i obaveza: nematerijalnu imovinu, nekretnine, postrojenja i opremu, investicione nekretnine, dugoročne finansijske plasmane, zalihe, potraživanja, obaveze iz poslovanja, obaveze po kreditima i druge stavke koje se odnose na bilansne pozicije.

Pomoćne knjige koje se odnose na imovinu u materijalnom obliku iskazuju se u količinama i novčanim iznosima.

U dnevnik blagajne se unose poslovne promene koje nastaju po osnovu gotovine i drugih vrednosti koje se vode u blagajni Preduzeća. Dnevnik blagajne zatvara se na kraju svakog radnog dana i dostavlja se na kontrolu i nakon toga na knjiženje istog, a najkasnije narednog radnog dana.

Poslovne promene knjiže na računima propisanim kontnim okvirom u skladu sa Zakonom, na računima nastalim raščlanjavanjem računa koji su propisani u kontnom okviru.

2) Računovodstvene isprave

Član 6.

Knjiženje poslovnih promena na računima imovine, obaveza i kapitalu, prihodima i rashodima vrši se na osnovu verodostojnih računovodstvenih isprava.

Računovodstvena isprava predstavlja pisani dokument ili elektronski zapis o nastaloj poslovnoj promeni, koja obuhvata sve podatke potrebne za knjiženje u poslovnim knjigama tako da se iz računovodstvene isprave nedvosmisleno može saznati osnov, vrsta i sadržaj poslovne promene.

Računovodstvena isprava sastavlja se u potrebnom broju primeraka na mestu i u vreme nastanka poslovne promene.

Računovodstvena isprava koja je sastavljena u jednom primerku može se otpremiti ako su podaci iz te isprave stalno dostupni.

Računovodstvene isprave sastavljaju lica odgovorna za obavljanje odgovarajućih poslova čijim izvršenjem nastaju poslovne promene u vezi sa kojima se sastavljaju računovodstvene isprave. Obaveza sastavljanja i kontrole računovodstvenih isprava uređena je Pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka.

Faktura (račun) kao računovodstvena isprava, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, sastavlja se i dostavlja pravnim licima i preduzetnicima u elektronskom obliku i mora biti potvrđena od strane odgovornog lica koje svojim potpisom potvrđuje njenu verodostojnost.

Član 7.

Računovodstvenom ispravom smatra se i isprava ispostavljena, odnosno primljena telekomunikacionim putem, kao i isprava ispostavljena, odnosno primljena putem servisa za elektronsku razmenu podataka (Electronic data Interchange – EDI), pod uslovima propisanim Zakonom o računovodstvu.

Fotokopija računovodstvene isprave je osnov za knjiženje poslovne promene, pod uslovom da je na njoj navedeno mesto čuvanja originalne isprave i da je potvrđena od strane odgovornog lica koji svojim potpisom ili drugom identifikacionom oznakom potvrđuje njenu verodostojnost.

Pošiljalac je odgovoran da podaci na ulazu u telekomunikacioni sistem budu zasnovani na računovodstvenim ispravama, kao i da čuva originalne računovodstvene isprave.

Kada se računovodstvena isprava prenosi putem servisa za elektronsku razmenu podataka, pružalac usluge elektronske razmene podataka dužan je da obezbedi integritet razmenjenih podataka.

Član 8.

Odgovorno lice potpisom, potvrđuje da je računovodstvena isprava verodostojna (potpuna, istinita, računski tačna i da prikazuje poslovnu promenu). Direktor preduzeća (ovlašćeno lice) svojim potpisom potvrđuje, računsku tačnosti i verodostojnosti računovodstvene isprave.

Računovodstvena isprava sastavljena kao elektronski zapis, treba da sadrži potpis ili drugu odgovornog lica, odnosno lica ovlašćenog za izdavanje računovodstvene isprave, odnosno elektronski potpis u skladu sa zakonom.

Član 9.

Lica koja sastavljaju i vrše prijem računovodstvenih isprava, dužna su da računovodstvenu ispravu i drugu dokumentaciju u vezi sa nastalom promenom dostave na knjiženje najkasnije u roku od pet radnih dana od dana kada je poslovna promena nastala, odnosno u roku od pet radnih dana od datuma prijema.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Lica koja vode poslovne knjige, posle sprovedene kontrole primljenih računovodstvenih isprava, dužna su da računovodstvene isprave proknjiže u poslovnim knjigama najkasnije u roku od pet radnih dana od dana prijema.

Preduzeće je dužno da preduzme sve potrebne mere da računovodstvene isprave budu zaštićene od gubitaka, oštećenja i izmena i treba da obezbedi da potrebna tehnička oprema, nosioci podataka i softver budu zaštićeni od zloupotrebe.

3. ZAKLJUČIVANJE POSLOVNIH KNJIGA I ČUVANJE RAČUNOVODSTVENIH ISPRAVA

Član 10.

Po završetku poslovne godine, posle knjiženja svih poslovnih promena i obračuna, poslovne knjige se zaključuju najkasnije do roka za dostavljanje finansijskih izveštaja.

Poslovne knjige se zatvaraju posle knjiženja svih poslovnih promena i obračuna na kraju poslovne godine, kao i u slučajevima statusnih promena, prestanka poslovanja i u drugim slučajevima u kojima je neophodno zatvoriti poslovne knjige. Nakon zatvaranja poslovnih knjiga ne može se sprovesti knjiženje u njima.

Računi u pomoćnim knjigama koji se koriste duže od jedne godine zatvaraju se po prestanku njihovog korišćenja.

Član 11.

Preduzeće je dužno da uredno čuva računovodstvene isprave, poslovne knjige i finansijske izveštaje.

Preduzeće svoje poslovne knjige, knjigovodstvene isprave i računovodstveni softver čuva u prostorijama u kojima obavlja delatnost odnosno kod organizacija kojima je povereno vođenje poslovnih knjiga.

Odgovorno lice za odlaganje i čuvanje iz stava 1 ovog člana je lice koje odredi direktor.

Član 12.

3) Finansijski izveštaji, izveštaji o izvršenoj reviziji i Statistički izveštaj čuvaju se 20 godina.

Godišnji izveštaj o poslovanju čuva se 20 godina od poslednjeg dana poslovne godine za koju je sastavljen.

Dnevnik i glavna knjiga čuvaju se deset godina.

Pomoćne knjige čuvaju se pet godina, od dana njihovog zaključivanja.

Trajno se čuvaju isplatne liste ili analitičke evidencije zarada.

Pet godina se čuvaju isprave na osnovu kojih se unose podaci u poslovne knjige.

Pet godina se čuvaju isprave platnog prometa u ovlašćenim finansijskim institucijama platnog prometa.

Rokovi čuvanja računovodstvenih isprava i poslovnih knjiga računaju se od poslednjeg dana poslovne godine na koju se odnose.

Računovodstvene isprave, poslovne knjige i finansijski izveštaji čuvaju se u originalu ili korišćenjem drugih sredstava arhiviranja, utvrđenih zakonom.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Računovodstvene isprave mogu se čuvati na elektronskim medijima, kao originalna elektronska dokumenta ili digitalne kopije, ako je nadležnom organu omogućen pristup tako sačuvanim podacima i ako je obezbeđeno:

- 1) da se podacima sadržanim u elektronskom dokumentu ili zapisu može pristupiti i da su pogodni za dalju obradu;
- 2) da su podaci sačuvani u obliku u kome su napravljeni, poslani i primljeni;
- 3) da se iz sačuvane elektronske poruke može utvrditi pošiljalac, primalac, vreme i mesto slanja i prijema;
- 4) da se primenjuju tehnologije i postupci kojima se u dovoljnoj meri obezbeđuje zaštita od izmena ili brisanje podataka ili drugo pouzdano sredstvo kojim se garantuje nepromenljivost podataka ili poruka, kao i rezervna baza podataka na drugoj lokaciji.

Pri otvaranju postupka likvidacije ili stečaja, računovodstvene isprave i poslovne knjige zapisnički se predaju likvidacionom, odnosno stečajnom upravniku.

4. USKLADIVANJE POSLOVNIH KNJIGA, POPIS IMOVINE I OBAVEZA I USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Član 13.

Napomena: Član 57 zakona o računovodstvu:

Novčanom kaznom od 100.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup pravno lice, ako:

- 12) ne popiše imovinu i obaveze u skladu sa ovim zakonom (čl. 20. i 21.);
- 13) kao poverilac ne dostavi svom dužniku stanje neplaćenih računa i ako ne obelodani u Napomenama uz finansijske izveštaje neusaglašena potraživanja i obaveze (član 22. st. 2. i 4.);
- 14) ne sastavlja i ne prikazuje finansijske izveštaje u skladu sa ovim zakonom (čl. 23-26.);
- 15) ne zatvori poslovne knjige u skladu sa ovim zakonom (član 27.);
- 16) ne čuva računovodstvene isprave, poslovne knjige, finansijske izveštaje, godišnji izveštaj o poslovanju i revizorske izveštaje u rokovima i na način propisan ovim zakonom (član 28. st. 1-10.);
- 17) ne zaštiti poslovne knjige koje se vode na elektronskom mediju u skladu sa ovim zakonom (član 28. stav 11.);
- 18) ne sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa ovim zakonom (čl. 29. i 31.);
- 19) ne izvrši reviziju finansijskih izveštaja (član 33.);
- 20) ne sastavi godišnji izveštaj o poslovanju, izveštaj o korporativnom upravljanju, konsolidovani godišnji izveštaj o poslovanju, nefinansijski izveštaj, konsolidovani nefinansijski izveštaj, izveštaj o plaćanjima autoritetima vlasti i konsolidovani izveštaj o plaćanjima autoritetima vlasti (čl. 34-40.);
- 21) ne sastavlja poslovne knjige, izveštaje, odluke i druge finansijske i nefinansijske informacije na srpskom jeziku i u dinarima (član 42.);
- 22) ne dostavi Agenciji finansijske izveštaje, dokumentaciju uz finansijske izveštaje i Statistički izveštaj radi javnog objavljivanja, na način i u rokovima propisanim ovim zakonom (čl. 44-46.);
- 23) ako podatke dobijene iz Registra finansijskih izveštaja koristi suprotno članu 52. ovog zakona.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za privredni prestup i odgovorno lice u pravnom licu, novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara.

Računovodstvo je dužno da uskladi promet i stanje glavne knjige sa dnevnikom i pomoćnih knjiga sa glavnom knjigom pre popisa imovine i obaveza i pre sastavljanja finansijskih izveštaja.

Popis imovine i obaveza vrši se najmanje jednom u toku poslovne godine i to 31. decembra.

Peduzeće vrši popis i usklađivanje stanja i prilikom primopredaje dužnosti računopolagača, promene prodajnih cena proizvoda i robe u maloprodajnom objektu, statusne promene, otvaranja, odnosno zaključenja postupka stečaja i likvidacije, kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Način sprovođenja popisa regulisan je posebnim Pravilnikom o popisu imovine i obaveza.

5. FORMIRANJE I KRETANJE RAČUNOVODSTVENIH ISPRAVA I INTERNE RAČUNOVODSTVENE KONTROLE

Član 14.

Ova materija je regulisana posebnim pravilnikom.

6. VOĐENJE POSLOVNIH KNJIGA

4) Uslovi za vođenje poslovnih knjiga

Član 15.

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja predueca može da obavlja samo stručno lice koje mora da ispunjava sledeće uslove:

- da je državljanin Republike Srbije
- da ima najmanje srednju školsku spremu knjigovodstvenog smera
- da ima položen stručni ispit najmanje za zvanje "računovođa"
- da nije kažnjavan za krivično delo koje ga čini nedostojnim za obavljanje poslova iz oblasti računovodstva.

Vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja preduzeće može poveriti ugovorom u skladu sa zakonom, pravnom licu ili preduzetniku, koji je upisan u Registar pružalaca računovodstvenih usluga. Registar počinje sa radom 01.01.2021. godine.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, povezana pravna lica mogu poveriti vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja svom povezanom pravnom licu.

7. RAČUNOVODSTVENA NAČELA I RAČUNOVODSTVENO PROCENJIVANJE

Član 16.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Prilikom izbora računovodstvenih politika, kao pravila vrednovanja bilansnih pozicija i sastavljanja finansijskih izveštaja, Preduzeće primenjuje sledeće kriterijume: razumljivost, relevantnost, materijalnost, pouzdanost, suština iznad forme, opreznost, potpunost, uporedivost, blagovremenost i ravnoteža između koristi i troškova, na koje upućuje MSFI za MSP, Odeljak 2 – Koncepti i sveobuhvatni principi.

Računovodstvene politike primenjuju se dosledno u dužem vremenskom periodu i mogu se menjati samo u slučaju promene MSFI za MSP i/li ukoliko promena obezbeđuje pouzdanije i važnije informacije o finansijskom položaju i rezultatima poslovanja.

Promena računovodstvene politike se vrši na isti način kao i njeno donošenje, odnosno promenu vrši direktor (ili drugi organ) Preduzeće na predlog rukovodioca računovodstva.

Član 17.

Sredstvo se iskazuje u Bilansu stanja kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi priticati u Preduzeće i kada sredstvo ima nabavnu vrednost ili cenu koštanja ili vrednost koja se može pouzdano izmeriti.

Obaveza se priznaje u Bilansu stanja kada je verovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi proisteći iz podmirjenja sadašnjih obaveza i kada se iznos obaveze koja će se podmiriti može pouzdano izmeriti.

Prihod se priznaje u Bilansu uspeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano sa povećanjem sredstava ili smanjenjem obaveza koja mogu da se pouzdano izmere.

Rashodi se priznaju u Bilansu uspeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri.

Kapital se iskazuje u skladu sa finansijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Preduzeća. Iz finansijskog koncepta kapitala proističe koncept očuvanja finansijskog kapitala. Po ovom konceptu, dobitak je zarađen samo ako finansijski ili novčani iznos neto imovine na kraju perioda premašuje finansijski ili novčani iznos neto imovine na početku perioda, nakon uključivanja bilo kakvih raspodela zaposlenim u preduzeću u toku perioda.

8. RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK ISPRAVLJANJA GREŠAKA I PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCENE

Član 18.

Računovodstveni postupak ispravljanja grešaka i promena računovodstvenih politika i procena utvrđen je u skladu sa Odeljkom 10 - Računovodstvene politike, procene i greške.

Kada efekti promena računovodstvenih politika nisu materijalno značajni, ne vrši se retrospektivna primena promenjene računovodstvene politike, već se efekti iskazuju preko odgovarajućih računa prihoda i rashoda tekućeg perioda, u zavisnosti od toga da li su efekti pozitivni ili negativni.

U slučaju promene računovodstvene politike čiji su efekti materijalno značajni primena se vrši retroaktivno, odnosno potrebno je primeniti novu računovodstvenu politiku na uporedne informacije za prethodne periode na najraniji datum za koji je to izvodljivo, kao da je nova računovodstvena politika oduvek primenjivana.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Preduzeće menja računovodstvenu politiku samo ako je promena:

a) propisana MSFI za MSP ili

b) rezultira time da finansijski izveštaji pružaju pouzdanije i relevantnije informacije o efektima transakcija, drugih događaja ili uslova na finansijsku poziciju, finansijski rezultat ili tokove gotovine.

Prag materijalnosti nastalog efekta promene računovodstvene politike definisan je na istom nivou kao i prag materijalnosti greške iz ranijih perioda u članu 16. ovog pravilnika.

Računovodstvene procene podrazumevaju procenu iznosa neke stavke finansijskih izveštaja u odsustvu preciznog načina za merenje.

Promena računovodstvene procene su usaglašavanja knjigovodstvene vrednosti imovine ili obaveza, ili iznosa periodičnog trošenja sredstava, koja proizilazi iz procene sadašnjeg stanja i očekivanih budućih koristi i obaveza povezanih s tom imovinom i obavezama.

Preduzeće priznaje efekat promene računovodstvene procene prospektivno, njenim uključivanjem u dobitak ili gubitak u: periodu promene, ako promena utiče samo na taj period; periodu promene i narednim periodima, ako promena utiče na oboje; osim u meri u kojoj promena računovodstvene procene uzrokuje promenu imovine i obaveza, ili se odnosi na neku stavku kapitala, kada Preduzeća vrši priznavanje korigovanjem knjigovodstvene vrednosti odgovarajuće stavke imovine, obaveza ili kapitala u periodu promene.

Kada je teško razlikovati promenu računovodstvene politike od promene računovodstvene procene, promena se tretira kao promena računovodstvene procene.

Član 19.

Greške iz prethodnog perioda su propusti i pogrešna iskazivanja u finansijskim izveštajima Preduzeća za jedan ili više perioda, koji nastaju usled nekorišćenja ili pogrešnog korišćenja informacija koje:

- su bile dostupne kada su finansijski izveštaji za te periode bili odobreni za objavljivanje i
- za koje bi bilo razumno očekivati da su mogle biti pribavljene i uzete u obzir pri sastavljanju i prezentaciji tih finansijskih izveštaja.

Kada greška iz ranijih perioda nije materijalno značajna, korekcija se vrši preko odgovarajućih računa prihoda i rashoda tekućeg perioda, u zavisnosti od toga da li su efekti greške pozitivni ili negativni.

U slučaju utvrđivanja materijalno značajnih grešaka, korekcije se vrše retroaktivno, korekcijom uporednih podataka za prethodne periode za najraniji datum za koji je to izvodljivo, kao da greške nije ni bilo.

U slučaju da je utvrđeno postojanje više grešaka iz nekog ranijeg perioda, utvrđivanje iznosa materijalnosti vrši se uzimajući u obzir kumulativan iznos, tj. zbir svih grešaka.

Prag materijalnosti greške iz ranijih perioda je na nivou od 5% ukupnih prihoda/vrednosti poslovne imovine/.

9. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Član 20.

Događaji nakon bilansa stanja definisani su Odeljkom 32 – Događaji posle izveštajnog perioda.

Za materijalno značajne efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma obelodanjivanja finansijskih izveštaja, a koji su u direktnoj vezi sa stanjem bilansnih pozicija koje postoje na datum bilansa stanja, vrši se korekcija prethodno priznatih iznosa u finansijskim izveštajima na dan bilansa (kao što je korekcija po osnovu naplate potraživanja za koje je prethodno vršena ispravka i sl.).

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Za efekte poslovnih događaja koji nastaju u periodu od datuma bilansa stanja do datuma obelodanjivanja finansijskih izveštaja, koji se odnose na okolnosti koje nisu postojale na datum bilansa stanja, ne vrši se prilagođavanje iznosa priznatih na datum bilansa stanja, već se u napomenama uz finansijske izveštaje vrši obelodanjivanje prirode događaja i procene njihovih finansijskih efekata, a ukoliko te procene nisu izvodljive, u napomenama se daje informacija o neizvodljivosti.

**10.PRIZNAVANJE, PROCENJIVANJE I PREZENTACIJA POZICIJA
FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA U SKLADU SA MSFI ZA MSP**

5)Nematerijalna imovina

Član 21.

Nematerijalna imovina se računovodstveno obuhvata, priznaje, meri i obelodanjuju u skladu Odeljkom 18 - Nematerijalna imovina osim gudvila

Član 22.

Nematerijalna imovina je nemonetarno sredstvo koje se može identifikovati, bez fizičke suštine, a može se identifikovati kada je: odvojiva, odnosno moguće je odvojiti ili odeliti od Preduzeća i prodati, preneti, licencirati, iznajmiti ili razmeniti, bilo zasebno ili zajedno sa povezanim ugovorom, imovinom ili obavezom; ili nastala po osnovu ugovornih ili drugih zakonskih prava, bez obzira da li su ta prava prenosiva ili odvojiva od Preduzeća ili od drugih prava ili obaveza.

Član 23.

Nematerijalna imovina se priznaje ako, i samo ako:

- a) je verovatno da će se buduće ekonomske koristi, koje su pripisive imovini, uliti u Preduzeće i
- b) nabavna vrednost imovine se može pouzdano izmeriti;
- c) imovina nije rezultat interno napravljenih izdataka od nematerijalne stavke.

Član 24.

Nematerijalno imovina se na početku meri po nabavnoj vrednosti, a nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrednosti umanjenoj za celokupnu akumuliranu amortizaciju i sve akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Izdaci za aktivnosti istraživanja i razvoja iskazuju se kao rashod perioda.

Član 25.

Ako na dan bilansa stanja postoje naznake da je vrednost nematerijalne imovine umanjena, vrši se procena nadoknadive vrednosti. Ukoliko je nadoknadiva vrednost manja od njegove knjigovodstvene vrednosti, neophodno je svođenje knjigovodstvene vrednosti na nadoknadivu vrednost i priznavanje gubitka zbog umanjenja vrednosti imovine kao rashod perioda.

Član 26.

Ako nije moguće proceniti nadoknadivi iznos pojedinačnog sredstva, Preduzeće treba da proceni nadoknadivi iznos jedinice koja generiše gotovinu.

Nadoknadivi iznos sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu je fer vrednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrednost u zavisnosti koja je od ovih vrednosti veća.

Fer vrednost umanjena za troškove prodaje je iznos koji se može dobiti prodajom nekog sredstva ili jedinice koja generiše gotovinu u nezavisnoj transakciji između upoznatih, voljnih strana, umanjen za troškove otuđenja.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Upotrebna vrednost je sadašnja vrednost budućih tokova gotovine koji se očekuju od sredstva.

Član 27.

Za sva sredstva osim gudvila, Preduzeće treba da proceni na svaki datum izveštavanja da li postoje naznake da gubitak zbog umanjenja vrednosti priznat u prethodnim periodima možda više ne postoji ili je manji. Ako takva naznaka postoji, Preduzeće treba da odredi da li deo ili celokupan gubitak zbog umanjenja vrednosti iz prethodnog perioda treba da se stornira. Ako procenjeni nadoknadivi iznos sredstva prelazi njegovu knjigovodstvenu vrednost, Preduzeće treba da poveća knjigovodstvenu vrednost do nadoknadivog iznosa uz priznavanje prihoda perioda.

Član 28.

Koristan vek nematerijalne imovine koja nastaje iz ugovornih ili drugih zakonskih prava ne treba da bude duži od perioda ugovornih ili drugih zakonskih prava, ali može da bude kraći, zavisno od perioda tokom kog Preduzeće očekuje da koristi tu imovinu.

Ako Preduzeće nije u stanju da izvrši pouzdanu procenu korisnog veka nematerijalne imovine, treba da se prepostavi da je vek trajanja deset godina.

Član 29.

Osnovica za obračun amortizacije nematerijalne imovine raspoređuje se sistematski tokom njenog procenjenog korisnog veka trajanja.

Amortizacija započinje kada je nematerijalna imovina dostupna za upotrebu, odnosno kada je na lokaciji ili u stanju koje je neophodno da bi se ona mogla koristiti na način na koji rukovodstvo to namerava.

Amortizacija prestaje kada imovina prestane da se priznaje.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom.

Član 30.

Preostala vrednost, odnosno neto iznos koji Preduzeće očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja, smatra se jednakom nuli.

Član 31.

Period amortizacije, odnosno amortizacione stope nematerijalne imovine su:

OPIS	Korisni vek trajanja (u godinama)	Stopa amortizacije (u %)
NEMATERIJALNA IMOVINA		
Softver, licence i ostala prava	*	*
Dugoročni zakup nematerijalne imovine	**	**
Ostala nematerijalna imovina koja nema odrediv korisni vek	10	10%

* U zavisnosti od perioda na koji je ugovorena licenca za pravo korišćenja softvera i drugih prava i ostalih relevantnih faktora (poput očekivane upotrebe, tehničke i tehnološke i druge zastarelosti, itd.).

** U zavisnosti od ugovorenog perioda zakupa ili očekivanog perioda upotrebe sredstva.

Napomena: Preduzeće na dan 31.12.2020. ne poseduje nematerijalnu imovinu.

Član 32.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Period amortizacije i metod amortizacije preispituju se na kraju poslovne godine, ukoliko postoje naznake da je došlo do značajne promene u odnosu na prethodni period.

Promene perioda i metode amortizacije se računovodstveno obuhvataju kao promene u računovodstvenim procenama.

Član 33.

Nematerijalna imovina prestaje da se priznaje po njenom otuđivanju ili kada se od njenog korišćenja ili otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi.

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nematerijalne imovine utvrđuju se kao razlika između neto primljenih sredstava i knjigovodstvenog iznosa sredstva i predstavljaju prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Član 34.

Gudvil predstavlja imovinu koja predstavlja buduće ekonomske koristi koje potiču od druge imovine stečene u poslovnoj kombinaciji koja se ne može pojedinačno identifikovati i odvojeno priznati.

Sticalac treba, na datum sticanja, da:

- a) prizna gudvil stečen u poslovnoj kombinaciji kao sredstvo i
- b) na početku odmeri taj gudvil po nabavnoj vrednosti, koja predstavlja iznos za koji trošak poslovne kombinacije prevazilazi učešće sticaoca u neto fer vrednosti sredstava, obaveza i potencijalnih obaveza koje se mogu identifikovati.

Nakon početnog priznavanja, sticalac treba da odmeri gudvil stečen u poslovnoj kombinaciji po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti.

Gudvil se amortizuje proporcionalnom metodom u periodu od deset godina.

6)Nekretnine, postrojenja i oprema

Član 35.

Nekretnine, postrojenja i oprema se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa Odeljkom 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Član 36.

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalne stavke koje se drže za korišćenje u proizvodnji proizvoda ili isporuci dobara ili usluga, za iznajmljivanje drugima ili za administrativne svrhe, i za koje se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog perioda.

Član 37.

Preduzeće priznaje nabavnu vrednost neke nekretnine, postrojenja i opreme kao sredstvo ako, i samo ako:

- je verovatno da će se buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priliti u Društvo i
- se nabavna vrednost /cena koštanja tog sredstva može pouzdano odmeriti, odnosno na dan sticanja/izgradnje nabavna vrednost /cena koštanja je veća od 80.000 dinara.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

- Alat i sitan inventar koji zadovoljavaju uslove iz člana 33. i ovog člana stav 1. priznaju se kao oprema, a ako ne zadovoljavaju navedene uslove iskazuju se kao zalihe.

Rezervni delovi koji zadovoljavaju uslove iz prethodnog stava priznaju se kao nekretnine, postrojenja i oprema i oni uvećavaju knjigovodstvenu vrednost sredstva u koje su ugrađeni, a knjigovodstvena vrednost rezervnih delova koji su zamenjeni se isknjižava. Ako za Preduzeće nije prikladno da utvrđuje knjigovodstvenu vrednost zamenjenog dela, ono koristi troškove zamene kao informaciju o tome koliki su bili troškovi zamenjenog dela u vreme njegove nabavke ili izgradnje. Ako važna komponenta nekretnine, postrojenja i opreme ima značajno različite periode utrošaka ekonomskih koristi, Preduzeće alokira početnu nabavnu vrednost sredstva na njegove važne komponente i posebno amortizuje svaku takvu komponentu tokom njenog korisnog veka trajanja.

Rezervni delovi koji ne zadovoljavaju navedene uslove, prilikom ugradnje, iskazuju se kao trošak poslovanja.

Ulaganja koja imaju karakter tekućeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme predstavljaju rashod perioda u kome su nastala.

Zemljište i objekti su zasebna sredstva i zasebno se evidentiraju, čak i u slučaju kada su zajedno stečeni.

Član 38.

Nekretnina, postrojenje i oprema, koji ispunjavaju uslove da budu priznati kao sredstvo, odmeravaju se po svojoj nabavnoj vrednosti/ceni koštanja. Nabavna vrednost se sastoji od nabavne cene uvećane za sve zavisne troškove nabavke, a umanjene za trgovinske popuste i rabate. Stavke nekretnina, postrojenja i opreme izrađene u sopstvenoj režiji, priznaju se u visini cene koštanja uz uslov da ona ne prelazi neto tržišnu vrednost.

Član 39.

Nakon početnog priznavanja stavke nekretnina se vrednuju po:

- nabavnoj vrednosti umanjenoj za celokupnu akumuliranu amortizaciju i celokupne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrednosti ili

Član 40.

Na dan svakog Bilansa stanja, Preduzeće, u skladu sa Odeljkom 27 – Umanjenje vrednosti imovine, procenjuje da li postoji neka indicija o tome da je sredstvo možda obezvređeno.

Ako na datum bilansa stanja postoje indicije da je došlo do umanjenja vrednosti neke stavke nekretnina, postrojenja i opreme, vrši se procena njene nadoknadiive vrednosti. Kada je nadoknadiiva vrednost stavke manja od njene knjigovodstvene vrednosti, evidentira se gubitak od umanjenja vrednosti koji se priznaje kao rashod perioda u kome je nastalo umanjenje vrednosti.

Ako na datum bilansa stanja postoje indicije da prethodno priznato umanjenje vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme više ne postoji ili postoji u manjem iznosu nego što je evidentirano, vrši se ponovna procena nadoknadiive vrednosti i svođenje knjigovodstvene vrednosti na nadoknadiivu vrednost, pri čemu se gubitak od obezvređenja priznat u ranijim periodima stornira i priznaje kao prihod.

Član 41.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom primenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava.

Osnovica za amortizaciju sredstva je nabavna vrednost/cena koštanja.

Preostala vrednost, odnosno neto iznos koji Preduzeće očekuje da će dobiti za sredstvo na kraju njegovog korisnog veka trajanja, po odbitku očekivanih troškova otuđenja, smatra se jednakom nuli.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Obračun amortizacije počinje od prvog dana narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu, odnosno od kada je raspoloživo za korišćenje.

Amortizacija sredstva prestaje kada se ono isknjiži, što znači da se ono amortizuje čak i ako se ne koristi.

Član 42.

Amortizacione stope, utvrđene na osnovu procenjenog korisnog veka upotrebe sredstava, su sledeće:

<i>OPIS</i>	Korisni vek trajanja (u godinama)	Stopa amortizacije (u %)
NEKRETNINE		
Građevinski objekti visokogradnje i niskogradnje armiranobetonske konstrukcije	40-50	1-2,5%
Građevinski objekti niskogradnje s donjim strojem	25-30	3,33-4%
Građevinski objekti visokogradnje i niskogradnje drvene konstrukcije	15-20	5-6,67%
Ostali građevinski objekti	10-20	5-10%
POSTROJENJA I OPREMA		
Oprema (proizvodna i prenosna oprema i postrojenja)	5-20	5-20%
Pogonski i poslovni inventar (strojevi, alati, transportna sredstva i uređaji)	5-10	10-20%
Nameštaj, poslovni inventar i sl.	5-10	10-20%
Kancelarijska oprema	4-10	10-25%
Putnička motorna vozila, vozila na motorni pogon i priključni uređaji	5-10	10-20%
Računarska oprema, telekomunikaciona oprema	3-5	20-33,33%

Član 43.

Korisni vek trajanja nekretnine, postrojenja i opreme, odnosno amortizacione stope i metod obračuna amortizacije, preispituju se na kraju poslovne godine i ako su očekivanja zasnovana na novim procenama značajno različita od prethodnih onda se ona računovodstveno obuhvataju kao promena računovodstvene procene, a obračunati troškovi amortizacije za tekući i budući period se koriguju.

Član 44.

Nekretnine, postrojenja i oprema prestaju da se iskazuju u bilansu stanja, nakon otuđivanja ili kada je sredstvo trajno povučeno iz upotrebe i kada se od njegovog otuđenja ne očekuju nikakve buduće ekonomske koristi.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Dobici ili gubici koji proisteknu iz rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme utvrđuju se kao razlika između procenjenih neto priliva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilansu uspeha.

Ne postoji obaveza reklasifikacije nekretnina, postrojenja i opreme za koja postoji namera rukovodstva da budu otuđena u roku od 12 meseci na stalna sredstva namenjena prodaji, niti postoji obaveza obustavljanja obračuna amortizacije za stalna sredstva namenjena prodaji od tog datuma.

7) Investicione nekretnine

Član 45

Priznavanje, merenje i obelodanjivanje investicione nekretnina vrši se u skladu sa Odeljkom 16 – Investicione nekretnine.

Član 46.

Investiciona nekretnina je imovina (zemljište i građevinski objekat ili deo građevinskog objekta) koju poseduje vlasnik ili zakupac po osnovu finansijskog lizinga u cilju ostvarivanja prihoda od zakupnine ili povećanja vrednosti kapitala ili i jednog i drugog, a ne za:

- a) korišćenje u proizvodnji ili isporuku dobara ili usluga ili u administrativne svrhe ili
- b) prodaju u redovnom toku poslovanja.

Kada se u okviru jedne nekretnine jedan njen deo koristi u poslovne svrhe, a drugi deo za iznajmljivanje ili pak nema namenu u poslovnom procesu potrebno je da se izvrši razdvajanje na investicionu nekretninu i nekretninu koja se koristi u poslovne svrhe. Ako fer vrednost dela nekretnine koji se koristi kao investiciona nekretnina ne može pouzdano da se odmeri bez prekomernih troškova i napora, celokupna nekretnina treba računovodstveno da se tretira kao nekretnina koja se koristi u poslovne svrhe.

Član 47.

Investicione nekretnine početno se vrednuju po nabavnoj vrednosti koja podrazumeva nabavnu cenu, uvećanu za sve zavisne troškove nabavke i umanjenu za bilo kakve trgovinske popuste i rabate, odnosno po ceni koštanja.

Član 48

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine čija se fer vrednost može pouzdano odmeriti bez prekomernih troškova i napora, odmeravaju se po fer vrednosti koja se proverava na svaki datum izveštavanja. Usklađivanje knjigovodstvene i fer vrednosti vrši se preko prihoda, odnosno rashoda.

Ukoliko se fer vrednost investicionih nekretnina ne može utvrditi bez prekomernih troškova i napora, investicione nekretnine se vrednuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za iznos akumulirane amortizacije i akumulirane gubitke po osnovu obezvređenja, na način dat u Odeljku 17.

Član 49.

Obračun amortizacije investicionih nekretnina čija se fer vrednost ne može pouzdano utvrditi bez prekomernih troškova i napora, vrši se korišćenjem proporcionalnog metoda (degresivnog metoda) uz primenu odgovarajućih stopa amortizacije.

Član 50.

Investiciona nekretnina se preknjižava na druge oblike imovine kada dođe do promene njene namene, na osnovu knjigovodstvene isprave koja dokazuje navedenu promenu.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Investicijska nekretnina se iskknjižava iz evidencije kada dođe do njenog otuđenja ili kada se ne očekuju buduće ekonomske koristi od njene upotrebe i otuđenja. Prihodi ili rashodi koji nastanu po osnovu otuđenja (koji se utvrđuju kao razlika između neto primitaka po otuđenju i knjigovodstvene vrednosti nekretnine) evidentiraju se u periodu u kome su nastali.

8) Zalihe

Član 51.

Zalihe se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa Odeljkom 13 - Zalihe.

Član 52.

Zalihe su sredstva:

- a) u obliku osnovnog i pomoćnog materijala koji se troši u proizvodnom procesu ili prilikom pružanja usluga.

Član 53.

Za zalihe robe i materijala troškovi pribavljanja podrazumevaju: fakturnu vrednost i direktne zavisne troškove nabavke, a trgovački popusti, rabati i slične stavke umanjuju fakturnu vrednost.

Fakturna vrednost se utvrđuje na osnovu iznosa sadržanog u fakturi dobavljača.

Zavisne troškove nabavke čine sledeći direktni troškovi:

- a) troškovi prevoza zaliha, u visini ispostavljene fakture prevoznika; u slučaju sopstvenog prevoza sačinjava se kalkulacija cene koštanja internog prevoza koja obuhvata amortizaciju i troškove održavanja prevoznog sredstva,
- b) manipulativni troškovi: troškovi utovara i istovara;
- c) drugi troškovi koji se mogu d zaliha.

Smanjenje vrednosti zaliha vrši se i u slučaju delimičnog gubljenja kvalitativnih svojstava zaliha, na bazi predloga komisije koja je izvršila popis i konstatovala činjenično stanje.

Član 54.

Osnovni finansijski instrumenti su:

- a) gotovina;
- b) dužnički instrument (poput računa potraživanja i obaveza, potraživanja i obaveza po osnovu menica i zajmova);
- c) obaveza za uzimanje zajma koja ne može da se izmiri u gotovini, i kada se obaveza izvrši, očekuje se da zadovolji uslove iz paragrafa 11.9;
- d) investicija u nekonvertibilne preferencijalne akcije i obične akcije ili preferencijalne akcije bez obaveze ponovnog otkupa od strane emitenta.

Pri početnom priznavanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze, Preduzeće ih odmerava po ceni transakcije (uključujući troškove transakcije osim kod početnog odmeravanja finansijskog sredstva ili finansijske obaveze koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha), osim ukoliko aranžman u stvari predstavlja finansijsku transakciju.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Finansijska transakcija može nastati u vezi sa prodajom robe ili usluga, na primer ako se plaćanje odlaže van uobičajenih poslovnih uslova ili se finansira po kamatnoj stopi koja nije tržišna stopa. Ako aranžman predstavlja finansijsku transakciju, Preduzeće odmerava finansijsko sredstvo ili finansijsku obavezu po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja diskontovanih po tržišnoj kamatnoj stopi za sličan dužnički instrument.

Na kraju svakog izveštajnog perioda, Preduzeće treba da odmerava finansijske instrumente na sledeći način, bez ikakvog umanjenja za troškove transakcije koje može da ima tokom prodaje ili drugog otuđenja:

(a) Dužnički instrumenti pod (b) treba da se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Dužnički instrumenti klasifikovani kao kratkoročna sredstva ili kratkoročne obaveze treba da se odmeravaju po nediskontovanom iznosu gotovine ili druge naknade za koju se očekuje da bude plaćena ili primljena (odnosno, neto od umanjenja vrednosti) osim ako aranžman u stvari predstavlja finansijsku transakciju. Ako aranžman predstavlja finansijsku transakciju, Društvo treba da odmeri dužnički instrument po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja diskontovanih po tržišnoj kamatnoj stopi za sličan dužnički instrument;

(b) Obaveze za dobijanje zajma - pod (c) treba da se odmeravaju po nabavnoj vrednosti (koja je ponekad nula) od koje se oduzima umanjenje vrednosti;

(c) Investicije u nekonvertibilne preferencijalne akcije i obične ili preferencijalne akcije bez obaveze ponovnog otkupa od strane emitenta treba da se odmeravaju na sledeći način:

(1) ako se akcijama javno trguje ili se njihova fer vrednost može pouzdano odmeriti na drugi način, investicija treba da se odmerava po fer vrednosti sa promenama fer vrednosti koje se priznaju kao prihod ili rashod;

(2) sve druge takve investicije treba da se odmeravaju po nabavnoj vrednosti od koje se oduzima umanjenje vrednosti.

Član 55.

Na kraju svakog izveštajnog perioda Preduzeće treba da oceni da li postoji neki objektivan dokaz o umanjenju vrednosti finansijskog sredstva koje se odmerava po nabavnoj ili knjigovodstvenoj vrednosti.

Ako je nadoknadiivi iznos finansijskog sredstva manji od njegove knjigovodstvene vrednosti, Preduzeće treba da smanji knjigovodstvenu vrednost na nadoknadiivi iznos. To smanjenje predstavlja gubitak zbog umanjenja vrednosti. Preduzeće treba odmah da prizna gubitak zbog umanjenja vrednosti finansijskog sredstva kao rashod perioda.

Procenjivanje kratkoročnih potraživanja i plasmana vrši se na kraju obračunskog perioda na osnovu rizika naplativosti. Potraživanja koja nisu naplaćena do kraja obračunskog perioda procenjuju se na sledeći

1: Indirektan otpis, odnosno ispravka vrednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda preko računa ispravke vrednosti vrši se kod potraživanja od kupaca kod kojih je od roka za njihovu naplatu prošlo najmanje 60 dana

Indikatori verovatne nenaplativosti potraživanja su:

- kašnjenje kupca u izmirivanju svoje obaveze,
- blokada računa kupca,
- nad kupcem je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije,
- prilikom usklađivanja potraživanja i obaveza, kupac ne priznaje iskazano potraživanje, itd.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativost izvesna i dokumentovana (npr: Preduzeće nije uspelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu,

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

potraživanje je zastarelo u skladu sa relevantnim propisima kojima se uređuje zastarelost poput ZOO, kupca je nemoguće locirati usled toga što je brisan iz nadležnog registra i sl).

Prilikom utvrđivanja indirektnog i direktnog otpisa potraživanja, uzimaju se u obzir odredbe Odeljka 32 Događaji posle izveštajnog perioda.

Odluku o indirektnom otpisu, odnosno ispravci vrednosti potraživanja od kupaca preko računa ispravke vrednosti na predlog komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Nadzorni odbor Preduzeća

Odluku o direktnom otpisu potraživanja od kupaca na predlog komisije za popis potraživanja i kratkoročnih plasmana donosi Nadzorni odbor Preduzeća.

Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje samo kada:

- a) ugovorna prava na tokove gotovine od finansijskog sredstva prestanu da važe ili se izmire ili
- b) se prenesu drugoj strani suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad tim finansijskim sredstvom ili
- c) Preduzeće uprkos tome što je zadržalo neke značajne rizike i koristi od vlasništva, prenese kontrolu nad tim sredstvom drugoj strani, te druga strana ima praktičnu sposobnost da proda to sredstvo u celini trećoj strani i u stanju je da jednostrano izvrši tu mogućnost bez nametanja dodatnih ograničenja.

Finansijska obaveza (ili deo finansijske obaveze) prestaje da se priznaje samo kada je ugašena – to jest, kada je ugovorom ispunjena, otkazana ili je istekla.

Član 56.

Finansijski instrumenti u skladu sa MRS 39 – Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje, obuhvataju sledeće kategorije finansijskih instrumenata:

- a) Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- b) Investicije koje se drže do dospeća;
- c) Krediti (zajmovi) i potraživanja;
- d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha

U ovu kategoriju spadaju finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza čije se promene fer vrednosti evidentiraju kroz prihode ili rashode u bilansu uspeha. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza klasifikovana u ovu kategoriju treba da ispune bilo koji od sledećih uslova:

(a) klasifikovano je kao ono koje se drži radi trgovanja. Finansijsko sredstvo ili finansijska obaveza se klasifikuje kao ono koje se drži radi trgovanja ako je:

/1/ stečeno ili nastalo prvenstveno radi prodaje ili ponovne kupovine u bliskoj budućnosti;

/2/ deo portfelja identifikovanih finansijskih instrumenata kojima se zajedno upravlja i za koje postoji dokaz o nedavnom aktuelnom modelu kratkoročnog ostvarenja dobiti; ili

/3/ derivat (osim derivata koji je instrument hedžinga).

(b) posle početnog priznanja naznačen je od strane Preduzeća po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Entitet može vršiti ovo naznačavanje samo kada to rezultira pouzdanijim i relevantnijim informacijama, budući da se:

/1/ eliminiše ili u značajnoj meri otklanja nedoslednost odmeravanja ili priznavanja koja bi inače nastala usled odmeravanja sredstava ili obaveza ili priznavanja dobitaka ili gubitaka po različitim osnovama; ili

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

/2/ grupom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza ili oboma se upravlja i njihove performanse se procenjuju na osnovu fer vrednosti, u skladu sa dokumentovanom strategijom upravljanja rizikom ili investiranja, i informacije o grupi se interno sačinjavaju prema toj osnovi za ključne rukovodioce Preduzeća (kao što je definisano u MRS 24 Obelodanjivanja povezanih strana, na primer za upravni odbor ili generalnog direktora Preduzeća.

Investicije koje se drže do dospeća

Investicije koje se drže do dospeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama i fiksnim dospećem koja Preduzeće

definitivno namerava i može da drži do dospeća, osim:

- a) onih koje Preduzeće nakon početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;
- b) onih koje Preduzeće naznači kao raspoložive za prodaju; i
- c) onih koja zadovoljavaju definiciju zajmova i potraživanja.

Preduzeće ne klasifikuje neko finansijsko sredstvo kao ono koje se drži do dospeća ako je Preduzeće, tokom tekuće finansijske godine ili tokom dve prethodne finansijske godine prodalo ili reklasifikovalo više od beznačajnog iznosa investicija koje se drže do dospeća pre njihovog dospeća (više nego beznačajan iznos u odnosu na ukupni iznos investicija koje se drže do dospeća), osim prodaja ili reklasifikacija koje:

(1) su toliko blizu dospeća ili datuma poziva na plaćanje finansijskog sredstva (na primer manje od tri meseca pre dospeća) da promene tržišne kamatne stope ne bi imale značajan uticaj na fer vrednost finansijskog sredstva;

(2) se dešavaju pošto je Preduzeće suštinski sakupilo prvobitnu glavnica finansijskog sredstva kroz planski raspoređena plaćanja ili avanse; ili

(3) se mogu pripisati izolovanom događaju koji je van kontrole Preduzeće, koji se ne ponavlja i koje Preduzeće nije moglo sa sigurnošću predvideti.

9)Kredit i (zajmovi) i potraživanja

Zajmovi (kredit) i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu osim:

(a) sredstva koja Preduzeće namerava da proda odmah ili u kratkom roku i koja bi onda bila klasifikovana kao sredstva koja se drže radi trgovanja i ona koja Preduzeće posle početnog priznavanja naznači po fer vrednosti kroz bilans uspeha;

(b) ona koja Preduzeće posle početnog priznavanja naznači kao raspoloživa za prodaju; ili

(c) ona za koja imalac ne može u značajnoj meri povratiti svoju celokupnu početnu investiciju, osim ako to nije zbog pogoršanja kredita, i koja će biti klasifikovana kao raspoloživa za prodaju.

Učešće stečeno u paketu sredstava koja nisu zajmovi (kredit) ili potraživanja (na primer učešće u zajedničkom fondu ili sličnim fondovima) nije zajam (kredit) ili potraživanje.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao (a) zajmovi (kredit) i potraživanja (b) investicije koje se drže do dospeća ili (c) finansijska sredstva naznačena po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

10) Državna davanja

Član 57.

Državna davanja se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa Odeljkom 24 – Državna davanja.

Član 58.

Državno davanje je pomoć države u obliku prenosa resursa Preduzeću po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Preduzeća.

Preduzeće priznaje državna davanja na sledeći način:

- a) davanja koja ne nameću primaocu uslove u vezi sa određenim budućim rezultatima priznaju se kao prihod prilikom priznavanja potraživanja po osnovu davanja;
- b) davanja koja nameću primaocu uslove u vezi sa određenim budućim rezultatima priznaju se kao prihod samo kada se ispune uslovi u vezi sa rezultatima;
- c) davanja dobijena pre ispunjavanja kriterijuma priznavanja priznaju se kao obaveza.

Društvo odmerava davanja po fer vrednosti dobijenog ili potraživanog sredstva.

11) Lizing

Član 59

Lizing se računovodstveno obuhvata, priznaje, mere i obelodanjuju u skladu sa Odeljkom 20 – Lizing.

Lizing je ugovor kojim davalac lizinga prenosi na korisnika lizinga, u zamenu za jednu ili niz rata, pravo da koristi predmet lizinga na vremenski period za koji su se dogovorili.

Član 60

Lizing se klasifikuje kao finansijski lizing ukoliko se njim suštinski prenose svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom. Lizing se klasifikuje kao poslovni lizing, ako se njim ne prenose suštinski svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom.

Zakupi nekretnina i opreme kod kojih se potpuno prenose svi rizici i koristi koje proističu iz vlasništva nad sredstvom računovodstveno se obuhvataju kao finansijski lizing. U momentu zaključivanja ugovora finansijski lizing se priznaje kao sredstvo u bilansu stanja po fer vrednosti i kao finansijska obaveza, isključujući iznos kamate, za plaćanje budućih zakupnina. Otplata zakupa deli se na kamatu i vraćanje glavnice prema izračunatim anuitetima. Troškovi kamate terete rashod perioda, odnosno bilans uspeha na proporcionalnoj osnovi, na preostali saldo zakupnine. Razlike između buduće vrednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihovih sadašnjih vrednosti predstavlja buduće plaćanje zakupa, koji se evidentira kao finansijska razlika po osnovu zakupa.

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, smatra se i evidentira se kao poslovni lizing. Plaćanja poslovnog zakupa priznaju se kao rashod u bilansu uspeha po linearnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom trajanja zakupa. Ukoliko se ugovor o poslednjem zakupu raskine pre isteka perioda zakupa, eventualna plaćanja kazne i penala priznaju se kao rashod perioda u kome je došlo do raskida ugovora.

Član 61.

Prilikom inicijalnog priznavanja, predmet finansijskog lizinga se priznaje kao sredstvo u visini njegove fer vrednosti ili po sadašnjoj vrednosti minimalnih plaćanja za lizing, ako je ona niža. Svi inicijalni direktni troškovi korisnika lizinga dodaju se iznosu koji je priznat kao sredstvo.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Amortizacija opreme pribavljene putem ugovora o finansijskom lizingu vrši se u skladu sa politikom amortizacije sredstava koja se koriste u poslovne svrhe, a u vlasništvu su Preduzeća.

12) Porez na dobitak

Član 62.

Obaveza za porez na dobitak računovodstveno se evidentira kao zbir tekućeg i odloženog poreza.

Tekući porez je iznos obračunatog poreza na dobitak za plaćanje, koji je utvrđen u poreskoj prijavi za porez na dobitak, u skladu sa poreskim propisima.

Vrednovanje tekućih poreskih obaveza vrši se u iznosu koji se očekuje da će biti plaćen nadležnom poreskom organu (vraćen od strane poreskog organa).

Iznos tekućeg poreza koji nije plaćen priznaje se kao obaveza tekuće godine.

Više plaćeni iznos poreza za tekući i prethodne periode od iznosa dospelog za plaćanje priznaje se kao sredstvo (potraživanje).

13) Odloženi poreski efekti

Član 63.

Odložena poreska sredstva i obaveze, odnosno odloženi poreski prihodi i rashodi se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa Odeljkom 29 – Porez na dobitak.

Član 64.

Odloženi porez predstavlja iznos koji je povrativ ili plativ u budućem periodu, a koji je nastao kao rezultat transakcija i događaja iz prethodnih perioda. Takav porez nastaje po osnovu razlike između iznosa sredstava i obaveza koji su priznati u bilansu stanja i priznavanja tih iznosa od strane poreskog organa, i prenosa neiskorišćenih poreskih gubitaka i poreskih kredita.

Odložene poreske obaveze nastaju po osnovu stalnih sredstava koja podležu amortizaciji, kada je njihova knjigovodstvena vrednost veća od poreske osnovice.

Odložena poreska obaveza utvrđuje se tako što se važeća (ili očekivana) poreska stopa primenjuje na oporezive privremene razlike.

Član 65.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje po osnovu:

- prenetih poreskih gubitaka;
- stalnih sredstava koja podležu amortizaciji, kada je knjigovodstvena vrednost manja od poreske osnovice za obračun amortizacije;
- prenetih neiskorišćenih poreskih kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koji se može preneti na račun poreza na dobit budućih perioda;
- rezervisanja za otpremnine, kada rashod nije priznat u periodu u kom je obračunat, ali će biti priznat u budućem periodu u kom će otpremnine biti isplaćene;
- rashoda od obezvređenja imovine koji nije priznat u poreskom bilansu tekućeg perioda, ali će se priznati u poreskom periodu kad ta imovina bude otuđena, upotrebljena ili oštećena usled više sile. Ovo se može primeniti samo kad je izvesno da će imovina biti otuđena;

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

- rashoda na ime javnih prihoda koji nisu plaćeni u poreskom periodu i koji se zbog toga ne priznaju kao rashod u poreskom bilansu tog perioda, ali će biti priznati kao rashod u poreskom bilansu poreskog perioda u kom će biti plaćeni; i
- neiskorišćenog poreskog kredita po osnovu međukompanijskih dividendi koji se može preneti na teret dobiti iz budućih obračunskih perioda.

Odložena poreska obaveza utvrđuje se tako što se važeća ili očekivana poreska stopa primenjuje na odbitne privremene razlike.

Član 66.

U finansijskim izveštajima obavezno se vrši prebijanje odloženih poreskih sredstava i obaveza.

Ukoliko je rezultat prebijanja neto odložena poreska obaveza, ona se obavezno priznaje u finansijskom izveštaju.

Ukoliko je rezultat prebijanja neto odloženo poresko sredstvo, ono se priznaje do iznosa u kojem se u budućem periodu očekuje dobitak (odnosno oporezivi dobitak).

14) Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina

Član 67.

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina se računovodstveno obuhvataju, priznaju, mere i obelodanjuju u skladu sa Odeljkom 21 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Član 68

Rezervisanje će biti priznato kada:

- a) Preduzeće ima obavezu na datum izveštavanja kao rezultat prošlog događaja;
- b) je verovatno da će se od Preduzeća zahtevati da prenese ekonomske koristi prilikom izmirenja i
- c) iznos obaveze se može pouzdano proceniti.

Član 69

Preduzeće treba da prizna rezervisanje kao obavezu u izveštaju o finansijskoj poziciji i treba da prizna iznos rezervisanja kao rashod, osim ako drugi odeljak MSFI za MSP ne zahteva da se trošak prizna kao deo nabavne vrednosti sredstava kao što su zalihe ili nekretnine, postrojenja i oprema.

Preduzeće treba da odmerava rezervisanje po najboljoj proceni iznosa potrebnog za izmirenje te obaveze na datum izveštavanja. Najbolja procena je iznos koji bi neki subjekt razumno platio da izmiri obavezu na kraju izveštajnog perioda ili da je na taj datum prenese trećoj strani.

Preduzeće knjiži na teret rezervisanja samo one izdatke za koje je rezervisanje prvobitno priznato.

Preduzeće treba da proverava rezervisanja na svaki datum izveštavanja i da ih koriguje kako bi odražavale trenutnu najbolju procenu iznosa koji bi se zahtevao za izmirenje obaveze na datum izveštavanja.

Svako korigovanje prethodno priznatih iznosa treba da se priznaje u prihod ili rashod, osim ukoliko rezervisanje nije prvobitno priznato kao deo nabavne vrednosti sredstava (videti paragraf 21.5). Kada se rezervisanje odmerava po sadašnjoj vrednosti iznosa za koji se očekuje da se zahteva za izmirenje obaveze, realizacija diskonta treba da se prizna kao finansijski rashod u periodu u kojem nastane.

U skladu sa paragrafom 28.24 – Odeljak 28 – Primanja zaposlenih, Društvo priznaje:

- a) sve aktuarske dobitke i gubitke u okviru prihoda ili rashoda, ili
- b) sve aktuarske dobitke i gubitke u ukupnom ostalom rezultatu.

Rezervisanja se vrše na teret rashoda perioda po osnovu:

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

1. rezervisanja za troškove u garantnom roku;
2. rezervisanja za sudske sporove;
3. rezervisanja za obnavljanje prirodnih bogatstava;
4. rezervisanja za zadržane kaucije i depozite;
5. rezervisanja za otpremnine zaposlenima po osnovu odlaska u penziju;
6. druga rezervisanja u skladu sa odlukom nadležnog organa.

Član 70.

Potencijalne obaveze se ne obelodanjuju u bilansu stanja, kao ni potencijalna imovina, već se samo o njima daje informacija u napomenama uz finansijske izveštaje.

15) Troškovi pozajmljivanja

Član 71.

Troškovi pozajmljivanja se računovodstveno obuhvataju, priznaju i obelodanjuju u skladu sa Odeljkom 25 – Troškovi pozajmljivanja.

Troškovi pozajmljivanja su kamata i drugi troškovi u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Društvo sve troškove pozajmljivanja priznaje kao rashod periodu u kom su nastali.

16) Prihodi

Član 72.

Utvrđivanje, merenje i obelodanjivanje prihoda vrši se u skladu sa Odeljkom 23 – Prihod.

Član 73.

Prihod od prodaje robe se priznaje onda kada su zadovoljeni svi sledeći uslovi:

- a) Preduće je prenelo na kupca sve značajne rizike i koristi od vlasništva nad robom;
- b) Preduće ne zadržava učešće u upravljanju prodatom robom u meri koja se obično povezuje sa vlasništvom, niti zadržava efektivnu kontrolu nad prodatom robom,
- c) iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- d) verovatno je priliv ekonomske koristi povezane sa tom transakcijom u Društvo
- e) troškovi koji su nastali ili će nastati u vezi sa transakcijom mogu se pouzdano izmeriti.

Član 74.

Prihod od prodaje usluga se priznaje kada su zadovoljeni sledeći uslovi:

- a) iznos prihoda se može pouzdano izmeriti;
- b) verovatno je da će se ekonomske koristi povezane sa tom transakcijom uliti u Društvo;
- c) stepen dovršenosti transakcije na kraju izveštajnog perioda se može pouzdano odmeriti;
- d) troškovi nastali povodom te transakcije i troškovi dovršavanja transakcije se mogu pouzdano izmeriti.

Član 75.

Prihod od prodaje evidentira se nakon isporuke proizvoda ili pružanja usluga kupcima, u skladu sa ugovorenim uslovima prodaje. Odobreni popusti i količinski rabati, sadržani u fakturi se ne priznaju kao prihod. Naknadno odobreni popusti u ceni priznaju se kao rashod.

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Član 76.

Unapred primljeni avansi ne priznaju se kao prihod, već kao obaveza.

Kamata se priznaje na obračunskoj osnovi, a prihodi od dividendi se priznaju kada se utvrdi pravo na dividendu.

17) Ugovori o izgradnji

Član 77.

Ugovori o izgradnji se primenjuju za računovodstveno obuhvatanje ugovora o izgradnji u finansijskim izveštajima izvođača radova.

Član 78.

Kada se ishod ugovora o izgradnji može pouzdano proceniti, Preduzeće treba da prizna prihod po osnovu ugovora i troškove povezane sa ugovorom o izgradnji kao prihode i rashode, u zavisnosti od stepena izvršenja ugovora na kraju izveštajnog perioda.

Član 79.

Preduzeće treba da odredi stepen dovršenosti transakcije ili ugovora koristeći metod koji najpouzdanije odmerava izvršeni rad.

Član 80.

Kada se ishod ugovora o izgradnji ne može pouzdano proceniti:

- a) Preduzeće treba da prizna prihod samo do visine nastalih troškova po osnovu ugovora za koje je verovatno da će biti nadoknađeni, i
- b) Preduzeće treba da prizna troškove po osnovu ugovora kao rashod za period u kom su nastali.

Član 81.

Kada je verovatno da će ukupni troškovi biti veći od ukupnih prihoda po osnovu ugovora o izgradnji, očekivani gubitak treba da se prizna odmah kao rashod, sa odgovarajućim rezervisanjem za štetan ugovor.

Član 82.

Ako naplata iznosa koji je već priznat kao prihod po osnovu ugovora nije više verovatna, Preduzeće treba da prizna nenaplativi iznos kao rashod.

Član 83.

18) Obaveze i kapital

Kapital je preostalo učešće u imovini Preduzeća, nakon oduzimanja svih njegovih obaveza.

Obaveza je sadašnja obaveza koja nastaje od prošlih događaja, za čije izmirenje se očekuje da će rezultirati odlivom resursa koji nose ekonomske koristi iz Preduzeća. Kapital obuhvata investicije vlasnika Preduzeća, plus povećanja tih investicija ostvarena putem profitabilnog poslovanja i zadržana za korišćenje u poslovanju, minus smanjenja investicija vlasnika kao posledica neprofitabilnog poslovanja i raspodela vlasnicima.

Preduzeće priznaje emisiju akcija ili drugih instrumenata kapitala kao kapital kada emituje te instrumente i kada je druga strana obavezna da obezbedi gotovinske ili druge resurse u zamenu za te instrumente.

Član 84.

Ako se instrumenti kapitala emituju pre nego se dobiju gotovinski ili drugi resursi, Preduzeće prezentuje iznos potraživanja kao odbitnu stavku kapitala u bilansu stanja, a ne kao sredstvo.

Ako se gotovinski i drugi resursi dobiju pre nego što se emituju instrumenti kapitala i ako od Preduzeća ne može da se zahteva da otplati gotovinske ili druge resurse koje je dobio, priznaje se povećanje kapitala u iznosu dobijene naknade.

Ako su instrumenti kapitala bili upisani ali neemitovani, a Preduzeće nije dobilo gotovinske ili druge resurse, ne priznaje se povećanje kapitala.

Fer vrednost naknade date za otkupljene sopstvene akcije je odbitna stavka od kapitala, i ne priznaje se prihod ili rashod od kupovine, prodaje, emitovanja ili otkazivanja otkupljenih sopstvenih akcija.

Društvo umanjuje kapital za iznos raspodela vlasnicima – imiocima instrumenata kapitala.

11. FINANSIJSKI IZVEŠTAJI I GODIŠNJI IZVEŠTAJI O POSLOVANJU

19) Redovan godišnji finansijski izveštaj

Član 85.

Redovni godišnji finansijski izveštaji sastavljaju se sa stanjem na dan 31.12. tekuće godine u skladu sa Odeljkom 3 - Prezentacija finansijskih izveštaja.

Preduzeće sastavlja redovne godišnje finansijske izveštaje za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima donetim na osnovu zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, zavisno pravno lice sa sedištem u Republici Srbiji čije matično pravno lice sa sedištem u inostranstvu ima poslovnu godinu različitu od kalendarske godine, može, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove finansija, odnosno Komisije za hartije od vrednosti za pravna lica iz njene nadležnosti, da sastavlja i objavljuje redovan godišnji finansijski izveštaj sa stanjem na poslednji dan poslovne godine koja je različita od kalendarske. Zavisno pravno lice je u obavezi da primenjuje poslovnu godinu različitu od kalendarske u kontinuitetu, a najmanje pet godina od početka primene poslovne godine koja je različita od kalendarske.

U skladu sa Odeljkom 3 paragraf 3.17 Redovan godišnji finansijski izveštaj preduzeća koja primenjuju MSFI za MSP obuhvata:

1. Bilans stanja,
2. Bilans uspeha,
3. Izveštaj o ostalom rezultatu,
4. Izveštaj o tokovima gotovine,
5. Izveštaj o promenama na kapitalu i
6. Napomene uz finansijske izveštaje.

Preduzeća čije je poslovanje uređeno drugim propisima na osnovu kojih je organ, odnosno organizacija nadležna za obavljanje nadzora nad njihovim poslovanjem propisala sadržaj i strukturu godišnjih finansijskih izveštaja, dužna su da sastavljaju godišnje finansijske izveštaje saglasno ovom zakonu i tim propisima.

Član 86.

Finansijske izveštaje usvaja Nadzorni odbor preduzeća.

Za istinito i pošteno prikazivanje finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja Preduzeća, odgovoran je zakonski zastupnik, organ upravljanja i nadzorni odbor preduzeća u skladu sa zakonom, kao i odgovorno lice iz člana 15. ovog Pravilnika.

Finansijske izveštaje potpisuje zakonski zastupnik preduzeća.

Rukovodilac službe za računovodstvo i finansije odgovoran je za korektnu primenu profesionalne i zakonske regulative, kao i odredaba ovog Pravilnika i eventualne druge interne regulative.

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU

Član 87.

Preduzeće (ako je razvrstano kao srednje pravno lice) je dužno da sastavi godišnji izveštaj o poslovanju, koji uključuje objektivan pregled razvoja i rezultata njegovog poslovanja i položaja, zajedno sa opisom osnovnih rizika i neizvesnosti kojima je izloženo.

Godišnji izveštaj o poslovanju treba da pruži sveobuhvatnu analizu razvoja i rezultata poslovanja preduzeća i njegovog položaja, u skladu s obimom i složenošću poslovanja.

Analiza razvoja i rezultata poslovanja preduzeća i njegovog položaja iz stava 2. ovog člana treba da uključi finansijske i, prema potrebi, ključne nefinansijske pokazatelje uspešnosti koji su bitni za određenu delatnost, uključujući informacije koje se odnose na pitanja životne sredine i kadrovska pitanja. U okviru analize, godišnji izveštaj o poslovanju uključuje upućivanje na iznose iskazane u redovnom godišnjem finansijskom izveštaju i dodatna objašnjenja tih iznosa.

Član 88.

Godišnji izveštaj o poslovanju sadrži:

- 1) kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture preduzeća;
- 2) verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja preduzeća, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o kadrovskim pitanjima;
- 3) informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine;
- 4) sve značajne događaje po završetku poslovne godine;
- 5) planirani budući razvoj;
- 6) aktivnosti istraživanja i razvoja;
- 7) informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udela;
- 8) postojanje ogranaka;
- 9) koje finansijske instrumente koristi ako je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja;
- 10) ciljeve i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita;

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

11) izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategiju za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efektivnosti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, mikro i mala pravna lica nisu dužna da sastavljaju godišnji izveštaj o poslovanju.

Član 89.

Jezik i valuta izveštavanja

Poslovne knjige, finansijski izveštaji, godišnji izveštaj o poslovanju, odluka o usvajanju finansijskih izveštaja, izveštaj revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja i druge finansijske i nefinansijske informacije sastavljaju se na srpskom jeziku.

Iznosi u poslovnim knjigama, finansijskim izveštajima, odlukama, kao i druge finansijske i nefinansijske informacije iz stava 1. ovog člana izražavaju se u dinarima.

20) Usvajanje i odgovornost za finansijske izveštaje

Član 90.

Finansijske izveštaje usvaja skupština ili drugi nadležni organ pravnog lica.

Zakonski zastupnik/organ upravljanja/nadzorni organ pravnog lica u skladu sa zakonom, i odgovorno lice iz člana 15 ovog pravilnika, delujući u okviru nadležnosti kolektivno su odgovorni za istinito i pošteno prikazivanje redovnog godišnjeg finansijskog izveštaja i godišnjeg izveštaja o poslovanju.

Finansijske izveštaje potpisuje zakonski zastupnik pravnog lica.

12. REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Član 91.

Cilj revizije finansijskih izveštaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izveštaji po svim bitnim pitanjima sastavljeni u skladu sa MRS. Revizija finansijskih izveštaja obavlja se za svaku poslovnu godinu.

Skupština, odnosno organ utvrđen opštim aktom Preduzeća kod kojeg se vrši revizija, bira društvo za reviziju, odnosno samostalnog revizora, najkasnije do 30. septembra poslovne godine na koju se revizija odnosi.

Reviziju finansijskih izveštaja može da obavlja isto društvo za reviziju najviše sedam godina od početka obavljanja revizije finansijskih izveštaja sa istim licenciranim ovlašćenim revizorom, potpisnikom revizorskog izveštaja, odnosno ključnim revizorskim partnerom, osim ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

Licencirani ovlašćeni revizor, odnosno ključni revizorski partner može ponovo da obavlja reviziju kod istog obveznika revizije tri godine od datuma potpisivanja poslednjeg revizorskog izveštaja za tog obveznika u skladu sa uslovima iz stava 1. ovog člana.

U smislu Zakona o reviziji, revizija je obavezna za redovne godišnje finansijske izveštaje velikih i srednjih pravnih lica razvrstanih u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, javnih društava u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala nezavisno od njihove veličine, kao i svih pravnih lica, odnosno preduzetnika čiji poslovni prihod ostvaren u prethodnoj poslovnoj godini prelazi 4.400.000 EUR u dinarskoj protivvrednosti (zakonska revizija).

**Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama
JP "Vodovod i kanalizacija Grocka"**

Revizija javnih preduzeća obavezna je za sva javna preduzeća u skladu sa zakonom o javnim preduzećima.

13. DOSTAVLJANJE I OBELODANJIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Član 92.

Preduzeće je dužno da za statističke potrebe i radi javnog objavljivanja dostavi Agenciji za privredne registre, redovne godišnje finansijske izveštaje za izveštajnu godinu, najkasnije do 31. marta naredne godine, osim ako posebnim zakonom nije drukčije uređeno.

14. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 93

Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja a počinje da se primenjuje na knjigovodstvene promene od 01.01.2021. godine i sa tim datumom prestaje da važi Pravilnik 4047/1-1 od 22.12.2014 god.

Beograd, ____20____. godine

Predsednik Nadzornog odbora
Marko Šišovic, dipl. ekon.